

քաղաքներէ շատ երիտասարդներն, որ իրենց նախնի գիւղացի տարրի լուսաւորութեան:

Սալաթեի Մ. Զօհրաբեանց

ԱՄՈՒՍՈՒԹԻՒՆ ՊԱՐՍՅԱՆՈՅՈՑ ՄԷՋ

Սալաթեի, ես քեզ չտեսնի թէ ամուսնանալու ժամանակն չէ. դու գեռ պիտի աշխատիս, փող դատես, այդ լուծըն շատ ծանր է, եթէ ուզուածն ամուսնանալ սրտիդ սիրածն ընտրէ, համեստն և ազնիւն ընտրէ, իմ հետ բարեկամութիւնդ պահպանէ ետին:

Սիրելի բարեկամ, դու ինձ մեղադրումես, Սալաթեի որ ջուրն ընկնէ, տեսայ որ ինձանից փոքրերն պատկուած են, ես էլ ուզեցի պատկել, աւելի ծնողաց խօսքին հետեւեցի քան քո խրատներին թէ ես էլ շատ թախանձեցիր որ քո հետ բարեկամութիւնս պահեմ, բայց այդ անիծած մօզան չթողեց (այստեղ աւելորդ չենք համարում գրել որ մայրներն հետեւում են եւրոպական մօզաների, թէ ինչ խաղաղութիւններ են պատահում, այդ շատերը աչքով տեսել են, բայց երբ պիտի խրատուին, չենք կորուզ գուշակել.) հակառակեցի քո հետ և բոլորովին քեզ հակառակեցի. հային ինչ կնոջն մեռելի պատան հազցնէր.... Ծեռեք ինչ է լինում մէկ օր, երբ կինս գնում է մի հանդէս, կնոջս մտնելուն պէս շատերը ծիծաղում են. և շատերը ստուգում. թէ էս պատանած մեռելը որ տեղից եկաւ: Մնացեալ եմ քոռ ու փոշման, ինչ անեմ. բայց չէ, եթէ մէկ էլ լաջողութ ինձ ամուսնանալ ալլա խրատեցի, ծնողացս խօսքին չպիտի հաւատամ, քո հետ պիտի բարեկամութիւնս պահեմ, և կնոջս համար մեռելի պատան չպիտի կարել տամ, որ հարկւր թուանով հազիւ վերջանայ և միայն մէկ գիշեր հազնէ, այլ շատ պարզ և հասարակ չիթից շօրեր պիտի կարել տամ, թէ անում, թէ խոհանոցում և թէ հանգէտներում հազնէ, կեղտոտելուց էլ կուտանայ և կմաքրւի. էլ չեմ հետեւի էն անիծած տնտեր մօզային, պոչն երկար դարձան և քամակին կուպած բարձն թող հենց մնան իրանց համար. անիծելով, անիծեցի....:

Այ տնջուկա կանչեմ Տմբալի-խաչան

ԲԱՆԱՍԻՐԱԿԱՆ

ՀԱՅԿԱՊԷՆ ԳՐԱԿԱՆՈՒԹԻՒՆ ՈՍԿԷ-ԴԱՐԸ 500 ԹԻՄԱՆԻՆ

Սիրելի ուսուցիչներից յետոյ նրանց աշակերտները հետևելով մեծ դաստիարակների սքանչելի օրինակին, սկսեցին շարունակել նորանց փայփայած խղաղը, և նորանոր փորձերով անելի փայլ անելի կեանք տալ «Ոսկէ Դարի» մատուղ գրականութեանը:

Ս. Մկրտումի յօրինած շարականները, սրտաշարժ և եռանդուն ծանուրը, խրատական նախադրանքը, (ինչպէս և Սահակ Պարթևինը) մի մի անշարժ կոթողներ էին նրանց համար, որոնց ազդեցութեան տակ ԴՊՈՒՆ խորհուրդին գրեց և մեզ աւանդեց հայոց 2,400 տարւան պատմութիւնը, Բրիտանի ծնունդն ու Յարութիւնը: Ոսկէ Դարի հիմնադրութիւնից յետոյ, հետզհետէ երևան ե-

կնա տեղս էլս մուտայ ընկել...

Բայց, յարգելի ընթերցողք, չկարծէք որ Սալաթեի ամուսնացած է. ոչ, և ոչ էլ կամք ունի ամուսնանալու, բայց եթէ պատահմամբ այդպիսի փորձանքի ենթարկուէ՝ այնպիսի մէկն պիտի ընտրէ որ լծակից լինի իւր հետ աշխարհիս ամբողջ երեւոյթների մէջ, ոչ թէ հետեւի ծնողաց խօսքին, (որ մեզ լամբն չլրացած զգուշով փախչէ...ինչպէս շատերը տեսել են):

Իւր բարեկամութիւնը կատարեալ կերպիւ պիտի պահպանէ իւր գրպանի հետ, առանց հետեւելու օտարների օրինակին: Երբէք չպիտի թող տալ օժիտն (չհազն) հանգիստականներին ցոյց տան, թէ տեսէք կինս ինչքն ունէ....:

Ով գիտէ այսպիսի մտածողութիւններ շատ ունի Սալաթեի, եթէ պատահմամբ փորձանքի ենթարկուի:

Թող չամուսնացած երիտասարդներն խորհուրդ հարցնեն ամուսնացողներից, կամ աւելի լաւն է ասել, նորանցից որ 3-4 տնջամներ են պատկել. եթէ Սալաթեի ասածն իրենանց դուր չէ գալիս՝ վրիժ:

Մենք շեշտեցինք միմիայն նշանագրութեան օրից սկսած մինչև ամուսնութեան օրուան նշանաւոր հանգիստները իւրենանց լուրիկացեալ սովորութիւնների հետ, կան ևս մի շարք մտածուած հանգիստներ լատուկ սովորութիւններով, որոնք են. փեսայաւաճ, խնամապահութեան ընտանի բարեկամաց տուած հանգիստներ, նայնպէս և պատկազրութիւնից յետոյ ձեռնադրանքին, խաչ եղբոր տուած հանգիստն ևայլն, ով գիտէ զանազան տեսակ հանգիստներ, որոնք անհրաժեշտ են:

Թողնում ենք այս մասնաւոր հանգիստների մանրամասնութիւնն, մեր գաղափարութեան հետ աւելի հարմար ժամանակին, ընթերցողաց ձանձրութիւն չպատճառելու համար:

Թէ հրան 22 լուսնի. 96

Սալաթեի.

ՆԱՄԱԿ ՈՒՇԾԻՑ

5. Փետր 1896.

Փետր. 3-ին այստեղ կատարուեցաւ Պ. Գեորգ Բէշմանցի պատկազրութիւնը Բողոքականք քարոզիչ Կաշայ Իսաղի

կան հայ գրական աստիարակում արտասանմանն ևրթութիւնն ստացած երիտասարդները իրենց գրածներով: Շղիշէն իւր Վարդանանց պատկերազուով: Անանիա Երեմիայից իւր իւր նկար մաթեմատիկոս, աստղագէտ և փիլիսոփայութեան Դոկտոր, Ներսէս Լամբրոնացին, Փաւստոս և այլք որոնց ձեռագրերը մինչև այսօր իրեն մի մի անգին հնութիւն փայլում են Էջմիածնի թանգարանում և վաճառում:

5-րդ դարից և նորանից յետոյ մեզ հասած ձեռագրերն ու աստուածաշունչի Ս. գրքերը հիացնում են մեզ իրանց մաքուր գրածով: Որպիսի եռանդ, որպիսի աշխատանք ու համբերութիւն է գործ դրել այդքան հսկայ գրութիւնն արտագրելու ծայրից ծայր աստից մի տառախալի անգամ, և որքան շատ է այդ ձեռագրերի թիւը, դարերի անընդ ձեռքից ազատաձենների թիւը: Երկար տարիներ են

ձեռամբ: Թէ ինչո՞ւ արդեօք յուսարդալան լինելով պ. Գեորգը դիմեց Կաշայ Իսաղին՝ ահա պատճառը:

Պ. Գեորգը մանր երեսնաց տէր լինելով և քանի որ առանձին մի տան մէջ էր ապրում, թէ երեսնաց և թէ տունը անտէրունջ էին մնացել յորդորովին: Արդէն 2 ամիս է որ միշտ դիմում էր տեղւոյս քահանայ Արթ. Զեռնոյ Միքիմանեանցին, որ թող տար իրեն ամուսնանալու իւր հանգուցեալ կնոջ քնոտ աղջկայ հետ: Տէր Հայրը չհաս համարելով թող չէր տալիս: Շատ խնդրելուց յետոյ՝ Ս. Հայրը դիմել է Թէհրան Հայր Այվազեանին, որից ևս պատասխան է ստացել թէ չհաս է, չի կարելի: Ծաւաճաւորով փետր. 1-ին հետագում դիմեց Թէհրան, իւր բարեկամներից մէկին որ բարեկամէ. Փետր. 2-ին պատասխան է ստացել որ մինչև շաբաթ օրն սպասէ, Հայր Այվազեանը դիմել է Էջմիածին: Մինչև երեկ երեկոյ (3 փետր.) սպասեց, 1) երբ յուր դուրս չեկաւ բողոքական ժողովրդի համաժողովարանը, 2) երբ իր փետր. 3-ին պատկեց նրան վերոյիշեալ աղջկայ հետ.....:

Մուրադ.

6 փետր. 96.

Նախընթաց տարիներում սովորաբար մեզանում Վարդանանց ասիւր կատարում էր մեծ շքով: Հանդէսը կատարում էր դարբնում, երկուսու ռազմութեան ներկայութեամբ, իսկ երկուսուանը ներկայում էր լինում: Իսկ նախ քան հանդէսը, երկուսուան պատարագ և հոգեհանգիստ էր կատարում: Բայց այս տարի դրանից և ոչ մէկը անդի չունեցաւ, քսցի մի հա՛նաւ հանդիսից, որ ներկայ էին դղբոցների տաները, սամուհիները և, մի քանի մարդիկ. իսկ ուր էին միւս ներք, Աստուած գիտէ:

Չնայելով որ քահանան մի օր առաջ արդէն գնացել էր Էնզելի (կրկին հանդէսի կատարելու խաչադարձում), որովհետեւ ուսուցչի դէմ ատելութեամբ է վառուած) սակայն դարձեալ հանդէսը կատարուեցաւ իւր սովորական կարգով, ի նախատինս:

1) Մեր կարծիքով շատ չէ սպասել. Ծ. Խ.

ասենք «Ոսկէ Դարի» վրայով, և մենք գտնում ենք մեր երկրորդ Ոսկէ Դարում, մեր գրականութիւնը շարունակում է ծաղկել ամենատեսակ գրածներով, մենք ունենք մեր տաղանդաւոր գրիչները, մատենագրութիւնը իւր թուրք ճիւղերով, մեր երկրորդական Պարթևներն ու Մկրտումները, որոնց թուրք պարտաւան ենք մեր գրականութեան երկու վերջ հիմնադրանքներին, Մեծն Պարթև Սահակին և Մկրտումը Մաշտոցին:

Երախտագէտ հայ որդիքը իրանց մեծ բարերարների պայծառ յիշատակը ասենք ևս և կանոնն, մի օր իւրաքանչիւր տարի սուրբ պահելով ի յիշատակ ազգի մեծ բարերարաց:

Տիկին Կատարինէ Ս. Գեղարեանց.

ՆԱ ԸՆԿՈՒՄ ԷՐ....

Նա ընկած էր յոյսի միջին Կարեւաշունգ գետափին

մի քանի շարաններ և խողովարար հողերն էին, որոնք միայն դատարի շինարարներ ևս ևս ուրիշ ոչինչ: Եթէ հանդէսը տեղի չունենար, ով գիտէ ինչ քաղաքաւոր թափէին ուսուցչի հասցէին: Բայց այժմ ինչ անուն տալ դրանց, որոնք միայն հասարակութեան սէրը ստացնել և սիրտը կտրել գիտեն ազգային և հասարակական գործերից, իսկ գործել և սիրով կապել նորան այդպիսի ասունքի հետ, երբեք....

Ներկայացում, հօ, փառք Աստուծոյ, վաղուց է, որ դադարած է ևս գոյց երկար կմնայ այդպէս, շնորհիւ մեր անտարբեր պարոններին. երանի՜ մեզ, շատ գործեցինք ևս այդպէս շատով յոգնեցանք:

Բ.

Բ Ժ Շ Կ Ա Կ Ա Ն

Ի Ն Ֆ Լ Ո Ւ Ն Յ Յ Ո Յ

Հազի պատճառներից մէկը Ինֆլուենցան է, որը տառջ չոր և կոշտ, ու լետոյ կախուղ է լինում: Կրծքից ելած բուլբուլ և կամ ռափօրէն տեսնք «խաւիք» արեան գոյն եւ նշաններ է ունենում: Սուր Գառճառը կոշտ հոդն է լինում, որ շօշափելի նուրբ ու փափուկ թաղանթը քերելով արնեցնում է նրան: Կան ուրիշ շատ պատճառներ էլ որք ուրիշ պատեհութեամբ և այլ գաղափարութեան մէջ կը լինեն, ընթերցողների գիտութեան համար:

Լեզուն անմաքուր եւ մի տեսակ ձեռակ թաղիքի նման հիւթով պատում է, տիորժափը խանգարում եւ անշափ ծարուսութիւն է ունենում ինֆլուենցայից աղտաւորուածը: Փորը ցոււում փախում է և կամ փորագնացութիւն է ունենում: Ամեն անձնաւորութեան մէջ այս հիւանդութիւնը միեւնոյն ստատիսթիկն է ունենում, մէկուր խիստ, իսկ միւսումը թեթեւ է լինում:

Սակաւ անգամ չէ պատահում որ ինֆլուենցայի աղտից տառապողները երբ անզգոյշ և անխիղճ են մնում և հմուտ բժիշկների խրատներին հետամուտ չեն լինում՝ յարձակվում է դորանց վրայ որեւիցէ մի բողոքեալ թափախութիւն: Բողոքեալ թափախութիւնը տեսողական է, կարելի չէ

եւ նայում էր նա բնորոշիկ Պարզ կապուտակ երկնային: Նա փնտրում էր իւր աստղիկն հազարաւոր աստղաց մէջ, և մերթ նայում յստակ ջրին, Խոր թափանցում նորա մէջ: Խեղճը շքմամ վեր էր ընկել. Այդ գետակի տփի մօտ, Եւ չէր յիշում ինչ էր անցել, Մօտ օրերում իւր գլխով: Խեղճի կնոջ յափշտակել Տարել էին վատ բողոք. Նա ուղիւ էր նորան առնել Անդրոնների ձեռքիցն, Բայց վերադարձ վայր էր ընկել Շունը կորած, կիսաւոռ. Երկու բողոք էր մնացել Որ նա հոգին աւանդէր:

Ա. Յովհ.

Թաւրիգ.

լինում կարճ ժամանակում բժշկուել: Երբ երկարատե են լինում այդպէս բարդացած աղտերը, ինչպէս փնտմածիւր շնչերակացաւ, թոքամաշութիւնը, այնուհետ դարանց բժշկելը գոյաւորանում և կամ բուժուելու լուրերը և ջանքերը գրեթէ անօգուտ են լինում: Ահա այս գրութիւնն է, բարդացած հիւանդութիւնը ու ցաւերը, որ ինչպէս վերը լինողի շատերի համար մէկ անդարման և մահաբեր ցաւ է լինում:

Դեղատուութեան միջոցները
Հատ փորձերով և ըստ բուսականին վերը իշխուց որ թոյլ և նուազ բնութեւն և կազմուածք ունեցողները ստէպ ստէպ և շատ անգամ նշաւակ են լինում ինֆլուենցային, և ըստ որում անփայլ մնացողները ունենում են այլ և այլ բարդացած մահաբեր ախտեր, ուստի բնականապէս երևում է որ հիւանդին նուազեցնելը փաստակար և մինչև անգամ անիրաւութիւն է: Նուազեցնելովը նշանակում են անդադար կեանքիւրներից զուրկ պահելը և կամ ուրաք անսակ տրեւն առնելը թէ երեւոյ հատութեամբ և թէ տարուկների (գոյու) միջնորդութեամբ:

Ինֆլուենցան երբ բարդացում է ուրիշ հիւանդութիւնների հետ, ինչպէս վտանգաւոր ջղային գուշակութիւնների լուրջում են ստատիկ վտանգ, այն ժամանակ կարելի է տարուկներից երկու երեք հարկաւորուին: Այս բարդացումը ջղային հիւանդութեան ամենալաւ գեղն է պաղ ջուրը, որ կաւալը դուրս մէջ թրջելով և քամելով ներգործուած մասերի վրայ պիտի դնել:

Խորհուրդ ենք տալիս ինֆլուենցային տառապանքներին սենեակից դուրս չգալ: Եթէ բուժուելուց առաջ դուրս եկան նշաւակ կիներն մի երկրորդի, և այդ երկրորդը առաջ կերէ զանազան բարդացած հիւանդութիւններ, ամբարացած լաւ մաքուր օդով սենեակում թող պաշտպանուած մնան սառնաշունչ հովաւորութիւնից: Չմեռ եղանակներում սենեակի դռները փակուած և վտարադուրները ցած իջեցրած, միայն օրը հինգ վեց անգամ պիտի դռները բացուին զով ու մաքուր օդ ենք թողնելու համար, և այդ էլ երեք չորս լուրջների համար: Տաք պահուելը ու սառեցնելը բոլորեցնել շարքի հագնելը գեղատուութեան զլխաւոր միջոցներից մէկն է: Դեղորայքը այնքան հիւանդին չեն օգնում որքան տաք մընայլը, այսինքն իւրեանց ազդեցութիւնը չեն կարողանում ունենալ: Ուրեմն ա-

ռաջին պայմանն ու մեր պարտքն է տաք պահուելու գոյաւորութիւնները տան գէպերում չինայել:

Ինֆլուենցային առաջին գէպում լարձակուելուց անմիջապէս մաքրողական գեղ պիտի առնուի: Ամեն տեղերում ինչպէս նաև Պարսկաստանում, ձէթը շատ հեշտութեամբ է ճարվում: ձէթը տմենամեղմ ու անվնաս լուծազականներից է: Հիւանդը թող սարանից հինգից ութը մսիւր առնէ: Եթէ ձէթը չեղաւ 4 ցորեն քալումելի կարելի է փոխանակել երկրորդ ու երրորդ անգամ լուծողիկ գործածելը վնասողապէս անխորհրդաբերի ու մինչ անգամ վնասակար է:

Պերակուրը սննդարար և հեղուկ պիտի լինի: Փորձերով իմացուել է որ առաւել լաւ է որ կերակուրները պաղ լինեն քան տաք: Փոքր գինի ու գորտիջուրը օգտակար է: Թթու ու քացայիկ բաներից պիտի հեռու մնալ:

Քինաքինան ինֆլուենցային բժշկութեան ամենալաւ դոզմաներէն է: Երբ ինֆլուենցային աղտացեալը ըսկուած է հագալ, ընտիր գործածական իտանուրդ գեղը լեռնեալն է:

Դենքուր Գոմֆ. Բո.	15 կոթիլ
Վինում Ափիկակ	10 »
Քարբոնաթ Ամոնիա	3 կէս ցոր.
Փոթաթի Բոգիդ	10 ցորեն
Քլորոֆորմի ջուր	3 մսիւր
Այս բարդացումը իտանուրդից 3 մսիւր խալ ամեն 4 ժամից մէկ տեղում պիտի խմուի: Եթէ հազ չունի՝ նոր ու փորձուած ինֆլուենցային տեղը հետեւեալը է:	
Փոթաթի Նայթրեթ	15 ցորեն
Սագա Սալիսիլատ	10 »
Փիկեմանթի ջուր	3 մսիւր
Այս խաւանուրդ գեղից մէկ կերակուր գէպը օրը 3 անգամ պիտի գործածուէ:	
Կազդուրելու միջոցներում գորացուցիչ գեղեր պիտի գործածուին՝ ինչպէս:	
Լայթըր Ֆէրրի փրքուր	10 կոթիլ
Քինաքինա	5 ցորեն
Քլորոֆորմի ջուր	3 մսիւր

Ինֆլուենցային առաջ եկած գլխացաւի համար թող հիւանդը 20 ցորեն Անթիպիրին՝ կամ 10 ցորեն Փենտանթին առնէ: Փլուրիտան կամ կողացաւը շատ անգամ փուլախներով կազդուրվում է: Կտաւհատը ջրի հետ խմորանման մէկ զանգուած շինելով՝ եփել ու շատ թանձր մէկ հեղուկ շինելով՝ կազմում է ամենալաւ ֆուլիտը:

Երկարատե ինֆլուենցային տառա-

րից: Այդտեղից մի գաւ ի վեր է սկսում. անցնում են Կիւմիւլիւրից և Դազերիւրից. այստեղ կրկին հանդիպում են դէպ ի Պոլիս գաղթող հայոց մի կարավանի, որոց մէջ նաև մի կին է գտնւում և ուղարկ նմանում Թաշ Բէօփրույում:

Հոկտ. 7: Չուում են այնտեղից: Թաթար հրոսակների արհաւիրքը տիրում է Ճանապարհների վրայ: Չիւնախան մի անձուր է գալիս, հանդերձ մի ցորտ քամիով: Այստեղ դարձեալ հանդիպում են հայոց մի կարավանին: Հասնում են Էքսինէսխան, արաւու իջեալնաւ են գտնում ուրիշ հայկական մի կարավան: Այդտեղ խմում են և որ մի-օր առաջ ինչնց հանդիպում կարավանը յարձակւում է կրկն աւազակներից և կողաւտել է:

պաղների համար օգտափութութիւնը օգտակար է:

Յովհաննէս Մ. Փրեանց

ՆԵՐՔԻՆ ԼՈՒՐԵՐ

Լուսմ. ներ որ Ն. Կ. Վիստիստոսթինն ապակիի գործարանին խոտաւացած հողը գտել և օրինակն էլ դրկել է, ըսցց ասում են որ կարողայի հողի անսակից չէ:

Ասող-Արեւելեան ընկերութեան գործադիր ժողովն իւր փետր. 11-ի նստի մէջ որ շնց ընկերութեան անդամակիցներին հրաւիրել ընդհանուր ժողովի յաւաքիկայ կիրակի 18 փետրվարին առաւօտեան ժամը 9-ին:

Անցեալ կիրակնամաս գիշեր, շատ ուշ ժամանակ Ս. Գէորգ եկեղեցու ժողովուրդ Հ. Ալփատեան վարդապետի ղեկավարութեամբ ժողովուրդը կանններին կիրակի օր կրկնեցան ժամերկուրի հար ժողովի հրաւիրում, որ (ժամկէշի տեղով) պիտի կատարւէր երեքփոխի ընտրութիւնը և հաշիւներ ընտրութիւնը: Մենք զարմանում ենք թէ ինչու այդպիսի ժողովների և հաշիւաւորութեանց լուրը չյայտարարել զէթ տալիս օր առաջ, որպէսզի լրագրութիւնը միջոց ունենայ հասարակաց կարծիքը պատրաստելու, ինչու ամեն ինչ կարգադրել ամապարանօր և անկարգ: Այդ ժողովում միայն 15 հոգի թողակամներ ներկայ էին, որով մեծամասնութեան բացակայութեան պատճառով ժողովը յետաձգուեցաւ:

Լուսմ. ներ որ մի կարգ երկրաստորներ, որոց մէջ գտնվում են նաև շատ պատաստը անձնատրութիւնը ձեռնարկել են դիմելու և հասարակութեան մէջից հաւաքելու նրանց ուղեղէն, արծաթեղէն և ակնեղէն զարդարանքները, և նրանց ծախելով արժէքը դրկել տառապեալներին: Այս ձեռնարկութիւնը իրօք սքանչելի է և քաջաւերութեան արժանի, երանի թէ ամեն տեղ մեր ազգայինների մէջ արձագանք գտնէր նա:

Ինչպիսից մեզ գրում են որ վերջին շաբաթ այնտեղում եկած անադին քա-

Հոկտ. 8: Չուում են այնտեղից, հանդիպում են Բրդի գիւղին և ժամանում են Բաքերդ:

Հոկտ. 9 Մեկնում են Բաքերդից. այցելում են Ս. Բրիտանիոյի փանքը: Ճանապարհին կրկին հանդիպում են 60 հայերի մի կարավանի, որոնք Պոլիս են գաղթում շարունակ: Այսօր Բաքը են անկնում սղջունելու ճորտիսն որ քաւահան տեղ ընկերանում է իրենց: Հասնում են Էքզի Էլմայի խանը: Այստեղ վիթխարի մի քիւրտ աւազակապետ մտերմեալն սերտ յարաբերութիւններ է կապում իրենց հետ..... այնպէս որ գիշերն մինչև անգամ չի ուզում իրենցից բաժնուիլ և միևնույն սենեակի մէջ է ընում: Ճանապարհորդների սիրտը դողի մէջ լինելով որոշում են որ այդ գիշեր չենեն, ըսցց Ճանապարհի դժուարու-

նակութեամբ ծխնը բոլորովին հալւել է. կղանակը յաւ է և խմորով շինութիւնն դարձեալ սկսել է և քաւահան նամուր յաւաք է երթում:

Երկու ջորեպաններ մեզ պատմեցին հետեւեալ ցաւալի գէպը որ տեղի է ունեցել լուսմար 28-ին: Բաւական բարձրագոյն մի կարավան ճանապարհ է ընկնում Մազանգարանից գէպի Թէհ-րան: Իմամզադէ Հաշւը կաշուած ուղտոտեղիին չհասած 5 հոգի կարաւանից լեռ մնալով պատահում են սովից կատաղած գաւլերի մէ վահմակի. ջորեպաններից մեզ պատմող երկուսը միայն զենուած են լինում մահազներով և շարահիւ այդ նահապետական գէպերի աղաւաւում են. իսկ միւս երեքը պատահում են երկու աղաւաւոյները հասնում են իրենց տաղանթայ ընկերներին նրանց հետ միասին վեռաղաւաւում են տիրուր տրեւծի տեղը, յաջորդում է նրանց հաւաքել միայն խճաղիների ու կրկնը և բերելով իմամզադէ Հաշւը լանձնել հոգին: Պարսկաստանցին սովոր միայն վերադրել: Բայց մենք այստեղ յանցաւոր ենք համարում արարատաւանցու անխոհեմութիւնը և անզգուշութիւնը. միթէ մեր ազգայինների մէջ չիք են պատահում նմանապիսի գէպեր: Պարսկաստանցին ամեն բանի համար փող ունի բացի գէպի, ամեն բանի վարայ մտածում է, բացի անձնապաշտպանութեան:

Դավթեփց մեզ հասած ին նամակից իմանում ենք որ Երամեան զարդի վիճակը շատ խախտու է, շնորհիւ տեղի և անյորմար ուսուցչական մի խմբի (յորգելով բացառութիւնները): Նորրիտի հոգաբարձութեան լուրջ ուշադրութիւնն ենք հրաւիրում:

Ն. Ջուղայից մեզ գրում են որ Նորին սրբազնութիւն, Եսալի եպիսկոպոսն Հնդկաստանից վերադառնում է Ջուղայ և արդէն հասել է Պոմպէ: Մեր թղթակիցը լուս է լուրջում, որ Ն. Սրբազնութիւնը, շուտով պիտի մեկնէ Պոմպէից և անհամբեր սպասում է նրա ժամանելուն, որպէսզի գտնէ կարգանայ իմանալ թէ ինչու Հնդկաստան գնաց: Ինչ արաւ այնտեղում այսքան ժամանակ և ուժով ինչու է վերադառնում: Մեր թղթակցի չափ, գուցէ մենք նրանից էլ տեղի անհամբեր ենք շուտով ձեռք բերելու այդ առեղծուածի լուծումն:

ԴԷՊԻ ՀԱՅՍՏԱՆ
Գրեց Միքայէլ Ա. Մարգարեան

Ժանօթութիւն. Օրագրութիւնը վերսկում ընդհատում է. ապա փոքրիկ մի յուշատետրից իմանում ենք որ մի շարքով Ցրապիլոզում մնալուց, շատ այցելութիւններ ընդունելուց և ազգային ընդդիմ հաստատութիւններն այցելելուց յետոյ՝ ուղեւորներն հոկտ. 4-ին մեկնում են այնտեղից և հասնում են Կէօլ Չայի:

Հոկտ. 5: Մեկնում են Կէօլ Չայից: Անցնում են Պաշ Բէօփրուից և Ճանապարհին 100 հայաստանցիներից և 2 քահանաներից ըստկացած մի կարավանի հանդիպելով հանում են Չա ըրար:

Հոկտ. 6: Մեկնում են Չայըրէա-

(Իր շարունակել)

Նոր տեղեկութիւն ստացանք որ յառաջիկայ կիրակէ ս. պատարագից յետոյ Ս. Գէորգ եկեղեցւոյ թողականների երեցփոխի ընտրութիւնն պիտի կատարուի նորն եկեղեցւում և հաշիւները պիտի քննուին:

ԱՐՏԱՔԻՆ ՏԵՍՈՒԹԻՒՆ

1920 թոմարի չափով ԱՌԱՋԱՐԿՈՒԹԻՒՆ

Գ. E. T. Dillon (Գիլոն) Contemporary Review (բնթմամբարտիւն) գեղանկարի թւով հետեւեալ տեսութիւնն է տնում. թէ 1920 թուին անգղիերէն խօսող ազգերը 180,000,000 միլիոնի հասնելով՝ պիտի կառավարեն 4,500,000,000 հպատակ ժողովուրդ, թէ հնդկաստանում և թէ ուրիշ տեղեր: Սրանից յետոյ պիտի գայ 2ինաստան, որը 5000 միլիոնի կհասնի. ապա Ռուսիան 150,000,000 -- 2,000,000,000 ժողովուրդով: Սրանցից գաւառ ուրիշ տեղեր թիւններ 100,000,000 չպիտի անցնին:

1920-ի մօտերը, կամ ասենք ներկայ սերնդի ամենաբնութաբանների կենաց վերջերում հասնական է որ, գերմանացի ժողովուրդը, 60 առ հարիւր Փլանստանի ժողովրդից բարձրանալ, և թիւնը կը կենսապատկուի. իսկ ռուսաց սպիտակ ցեղը գերմանացի ժողովրդից երկու անգամ աւելի պիտի լինի և անգղիականներին զրեթէ հաւասար. Ուստի ինչպէս յայտնուած այս համեմատութիւնից միայն Անգղիա և Սլովացիերն են որ ամենամեծ և ուժեղը պիտի լինին, հետեւաբար այս երկուքն են, որոնց պիտի վիճակուի աշխարհի կառավարութիւնն իրենց մէջ բաժանել, Այս գէպքում հարցնում է յօդաճառիչը. ինչու քաղաքացւոյն և սիրով չբաժանել. աշխարհիս գահերեցութիւնը մեր մէջ. ինչու ռուսաց հետ այս խնդրի մասին մի կատարեալ, անհեղձ, պարզ ու բարեկամական կորագործութիւն չտեսնենք, և այդ չընտրենք մեր արտաքին քաղաքականութեան ամենակարեւոր կէտը:

Հ Ե Ռ Ա Գ Ի Ր Ն Ե Ր

ԲԵՏՏԵՐԻ ԴՈՐԾԱԿԱՆՈՒԹԻՒՆԻՑ

Լոնդոն 18 փետր. Անգլիական ծովային զօրաց մի չուկտան Սէուլում ցա-

մաք ելաւ դեսպանատան պաշտպանութեան համար:

Փորէայի մէջ Ռուսիոյ զործադրութիւններն զայլուցիւ են պատճառել ժափոնիւն:

Հոգիւմ 19. Ժէնէւաւ Պարաթիէրին հեռագրել է որ 2 ցեղապետներ, որոնք իտալացոյ հետ դաշնակից էին եղել հեռացել են իրանց հետեւորդներով միտսին և Ատիկրատի մօտ յարձակել են իտալացոյ յառաջապահ զօրքի վերայ, բայց ետ են քշել:

Ապիւնիտացի զխաւար բանակը որ 100000 հազուց է բաղկանում՝ գեռ շարունակում է Ազովի շրջակայքի ամառ տեղերն զրուած պահել:

Լոնդոն 20. Պօլսի ֆրանսական դեսպանն պ. Բամպօն՝ եղիպտոս է երթում այցելութեան:

Տիւնմիթի սոսկալի մի պալատում տեղի ունեցաւ Վիէտէնդօրֆում. տնիւրը կը ծանուցէ են և մարդոց կարուստը կարծուած է որ շատ սէտք է եղած լինի:

ԱՍՏՂ-ԱՐԵՒԵԼԵԱՆ ԴԱՏԱՐԱՆՈՒՄ

Դատութ. Ե. Ձևը յօդաւոր չինք կարող տարագրել: Համեցէք աւելի ընդհանուր տամաք զրեւ:

Ռէշա. Բ. Թերթերը ամբողջովին և կանոնադրապէս ղրկուել են է. պէտք եղած դիմումները կանխել խնդիրը պարզելու համար:

ԴՐԱՄՈՅ ԱՐԺԵՐ

Հին ռուսաց ոսկի	42 զ.
Նոր ,,	41 զ.
Պարսից թուամանի ոսկի	19 զ. 20
,, 5 զոտանաց ,,	10 զ.
Տաճկաց ոսկի	48 զ. 20
Ռուսաց բուրլի	5 զ. 45
Սև փողի սառնի թոմսէնի 2 զ.	

ՓՈԽԱՆԱԿԱՆՈՒԹԻՒՆ ԱՐԺԵՐՆԵՐ

Լոնդոնի վրայ 3 ամսով թուականից, 1 լիւր 51 զ.

Տաճկական լիւր Պօլսոյ վրայ ի տես 47 զ. 25 տանթ.

Ռուսական բուրլին Ռուսիոյ վրայ 187 կոպէկն 10 զոտն. կամ 5 զ. 35 տանթիւմ 1 բուրլի.

ՀՐԱՏԱՐԱԿԻՉ

Աստղ-Արեւելեան Ընկերութիւն

ԱՐՏՈՆԱՏԷՐ

Մակար Գ. Մակարեանց

Րաֆֆի ընկերութեան գրադարանում ծախուած են հետեւեալ զրքերը

ՐԱՖՖԻԻ ՀԵՂԻՆԱԿՈՒԹԻՒՆԻՑ

Վէպիկներ և պատկերներ	2 Ր.
Մինը ալպէս, Մինը ալպէս	1
Կայծեր Բ. Հատոր	2 50
,, Գ. Հատոր	50
Հայ կինը և հայ երիտասարդութիւնը	1 50
Կայծերի կտակը,	1 50
Խաչագործի լիշտապարան 3րդ.	
և չորրորդ Հատոր	1 50
Ոսկի աքաղաղ	1
Պերճ Պիւրջեանի ՀԵՂԻՆԱԿՈՒԹԻՒՆՆԵՐԻՑ	

ՆԵՐԻՑ

Չափէն	1 Ր.
Բղճէ	1
Հացի խնդիր	80
Ցեցեր	1 20
Մինչև հիմա մանէթը 4 զոտնով էր հաշվում. բայց այսուհետև 5 զոտնով կհաշուի, թէև արժէքը 5 զոտն 10 շափէ է:	
	2 3

ՌԵՍՈՒՄԱՐԱՐԱՅ ԸՆԿԵՐՈՒԹԵԱՆ ԵՒ ԵՒ ՄՏԻՑ ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ՀԱՅՈՒՆԵՂԻՐՆ 1895-ԻՆ

Մ Ո Ւ Տ Ք

1895-ին ընկերական տուրքեր.	2850
1894-ին լիտամանց ընկ. »	807 10
Հանգանակութիւնք	1045
Մի մարմարին քար ծախած	120
Րաֆֆի ընկերութեան վարձած 2 սենեակները 4 ամուսկվարձ	100
Ներքին մուտք աշակերտելոց տուրք	1350
2 օտարազգի աշակեր. տուրք	110
Գէրք ծախուած	376 8
Կշիւ առ ելան	783 15
	7542 13

Ե Լ Ք

Դասաւորուաց ռոճիկ	4640
Վարժարանի սպասուորին	360 3
1894 թուին նոյ. և գեկա.	
ամսոյ տան վարձ	160
1895-ին միտմեա տան վարձ	960
Ներքին ծախք	653 3
Պարգևաբաշխութեան ծախք	590 18
Կահք	106
Ցպագրութեան ծախք	57
Այլ և այլ ծախք	15 9
	7542 13

ԱՐԵՒ ԵՆՍԱԿ ԶԱՆԶՆԱՐԱՐԱՐՈՒԹԻՒՆԵՐ

ԱՅՏԵՏՈՄՍԵՐ, ՀՐԱՐԱՐԱՐՍԵՐ, ՀԱՂՈՒԵԹՉԹԵՐ, ԾԱՆՈՒՑՈՒՄՆԵՐ, ՀԱՆԻՄՆԵՐԻ ԵՐԵԿՈՅԹՆԵՐԻ ՏՈՄՍԵՐ, ՍՏԵՑԱԿՆԵՐ ԵՒ ԱՅԼՆ

ՀԱՅՏԵՐԷՆ ԶԻԱՆՍԵՐԷՆ ԵՒ ԱՆԳՂԻՆԵՐԷՆ ԼԵՂՈՒՆԵՐՈՎ. ՄԱՐՈՒՐ, ԽԵՆԱՐՈՒՄԸ, ԱԺԱՆ ԵՒ ԵՈՒՏԱՓՈՅԹ

Գիմել «Աստղ-Արեւելեան» Ընկերութեան Հաւա-Հայ տպարանի տնտէրութեան

„ԱՐԵՒԵԼԵԱՆ ԶՐՈՅՑՆԵՐ“

ԹԱՐԻՄԱՆՅՑ ՊԱՐՅԵՐԷՆԻՑ

ՄԻՔԱՅԷԼ Ա. ՄԱՐԳԱՐԵԱՆ

Ա. ՀԱՏՈՐ

Գիմել 1 և կէս զոտն
Գիմել խմբագրութեան 5 --- 4

Ծարգելի խմբագրութեան Աստղ Արեւելեանի.

Համեցէք խնդրել ներկայ տողերս, Աստղի մի անկիւնում՝ զետեղել եթէ կարելի է. վճռած լինելով որ մի որք եւ անտէր պատանի, իմ ծախքով պահման ուստի հրապարակաւ դիմում եմ մեր տեղացի (պարսկահայ) արեւելիցներին, խնդրելով որ քարհնաճին մի ժամ առաջ ինձ յանձնարարեն (եթէ ծանաչում են) մի որք հայ տղա. որին պիտի ընտրեն իմ տան մէջ իւր ընտանիքի անդամ, եւ որի ուսման ու կրթութեան հոգոր պիտի տանեմ մինչև վերջ. բայց չպիտի մոռացուի որ ինչպէս ասեցի երբեք պիտի լինի որք եւ ըտրովին անօգնական, հասակով 10-12 տարեկան եւ ոչ առաւել, ըստ կարի ուղիւ եւ խելացի. նա կարող է լինել նաեւ մօտ կամ հեռու գիտելից:

Ծարգելի խմբագրութեանը ինչպէս նաեւ ներկայ քաղաքացւոյն լեցնողին կանխաւ շնորհակալութիւնս յայտնելով կմամ յարգանք:

Սուրառ Մ. Գելոֆեանց

Ծանկացող կարող է գիմել հետեւեալ հասցէին՝ Սուրառ խան Մ. Գելոֆեանց. Թէհրան, խմբագրատուն Աստղ-Արեւելեանի.

LIBRAIRIE BIRNEOLD
Teheran

Մ. Բառնեուտ գրաւաճառ Թիֆլիսում, պատիւ ունի յայտնելու քի իւր գրաւաճառանցում գտնուում են ամեն հասակի եւ ճաշակի յարմար գրքեր ամեն լեզուով, գլխաւորապէս գաղղիերէն. վաշխագրութեան տնտրակներ եւ այլն:

Արժեքներն շատ աժան են եւ ամենքին մատչելի. դիմել վերոյիշեալ գաղղիերէն հասցէին:

10 --- 5

Հաւա-Հայ տպարան Թէհրան.

Յ Ա Յ Տ Ա Ր Ա Ր Ո Ւ Թ Ի Ւ Ն Ե Ր

**ՊԱՇՏՈՆԱԿԱՆ ԾԱՆՈՒՑՈՒՄ
ԱՍՏՂ-ԱՐԵՒԵԼԵԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԵԱՆ**

Յառաջիկայ կիրակէ 18 Փետրվարին, առաւօտեան ժամը 9-ին Աստղ-Արեւելեան ընկերութեան յարգելի անդամակիցը հրաւիրում են արտակարգ ընդհանուր ժողովի, որ տեղի պիտի ունենայ Ռ. ընկերութեան Հաշիական վարժարանում:

ԱՏԵՆԱՊԵՏ ԱՍՏՂ-ԱՐԵՒԵԼԵԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԵԱՆ

Սէթ Պ. Ներսէսեան

ԱՏԵՆԱՊԵՐ

Սուրառ Մ. Գելոֆեանց.

Թէհրան, փետր. 14. 1896 թ.